

KANTAR PUBLIC

Ilmastobarometri 2023

Ympäristöministeriö

Jaakko Hyry
332400116
31.1.2023

1 Tutkimuksen toteutus ja sisältö

Tutkimuksen toteutus

- 15-74 –vuotiaat suomalaiset
- Aineisto edustaa manner-suomalaisia (ei sisällä Ahvenanmaata)

1.043

- 1043 vastausta
- Tutkimus toteutettiin Kantar Publicin käyttämässä Forum paneelissa, jossa on n. 40.000 vastaajaa käytettäväksi erilaisia suomalaisia edustavia tutkimusotantoja varten
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 3,0 %-yksikköä

- Kysely toteutettiin 5. - 11.1. 2023 välisenä aikana
- Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
- Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen ja vastaajien puoluekannatuksen mukaan

Tutkimuslomake aukeaa tästä

- Tutkimuslomake sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
- Kysymykset on suunniteltu Kantar TNS:n ja ympäristöministeriön / ilmastoviestinnän ohjausryhmän yhteistyönä
- Tutkimuslomake aukeaa oikealla olevasta linkistä

Microsoft Word Document

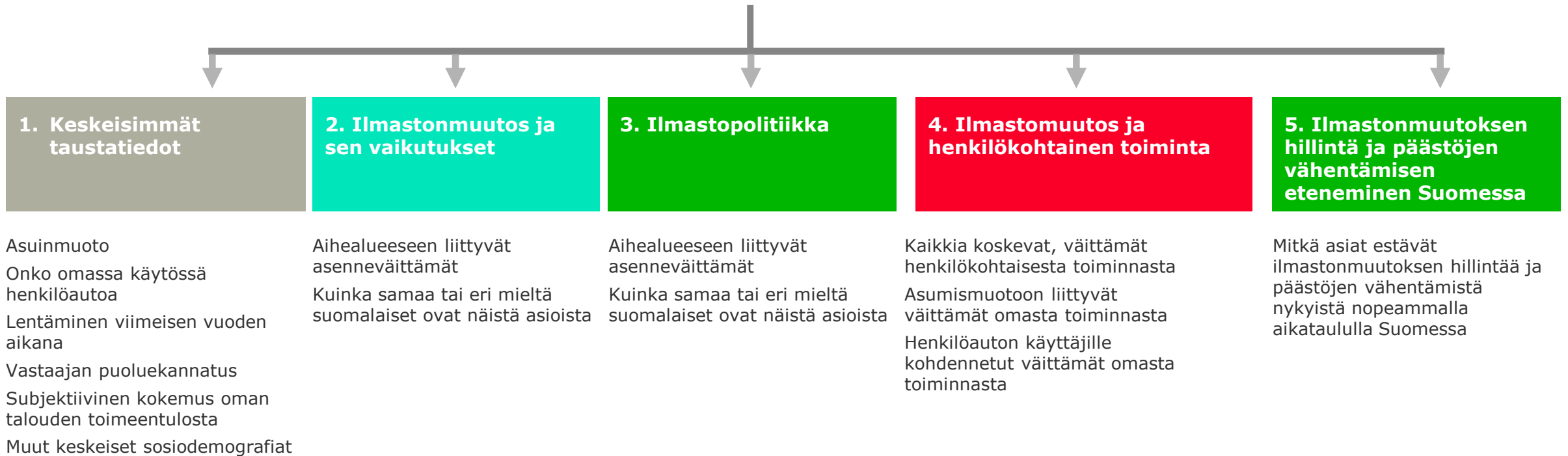
- Power Point-Raportti tuloksista kaikkien vastaajien tasolla ja keskeisistä taustatiedoista
- Muutos vuoteen 2019 ja 2015 verrattuna vertailukelpoisten kysymysten osalta

Väittämättekstien poikkeavuudet 2023 vs 2019

2023	2019
ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET	
(*1) Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa.	(*1) Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle lähitulevaisuudessa.
ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT	
(*2) Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	(*2) Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.
(*3) Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät.	(*3) Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuut eivät saa ylittää niiden vuotuista kasvua, jotta hiilinielu ei pienene.
(*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	(*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään 40 % vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.
(*5) Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	(*5) Suomen pitäisi vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.
(*6) Suomen tulisi suunnata kehitysyhteistyötä enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	(*6) Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.
(*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta.	(*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta.
(*8) Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa.	(*8) Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin.
(*9) Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita.	(*9) Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopakolaisia.
ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA	
(*10) Olen muuttanut elämäntapojani, kuten muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	(*10) Olen muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.
(*11) Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia.	(*11) Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haattaverojen kautta.
(*12) (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasuauton. (n=788)	(*12) (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia vähäpäästöisen sähköauton tai kaasuauton. (n=743)

Ilmastobarometrin sisältö

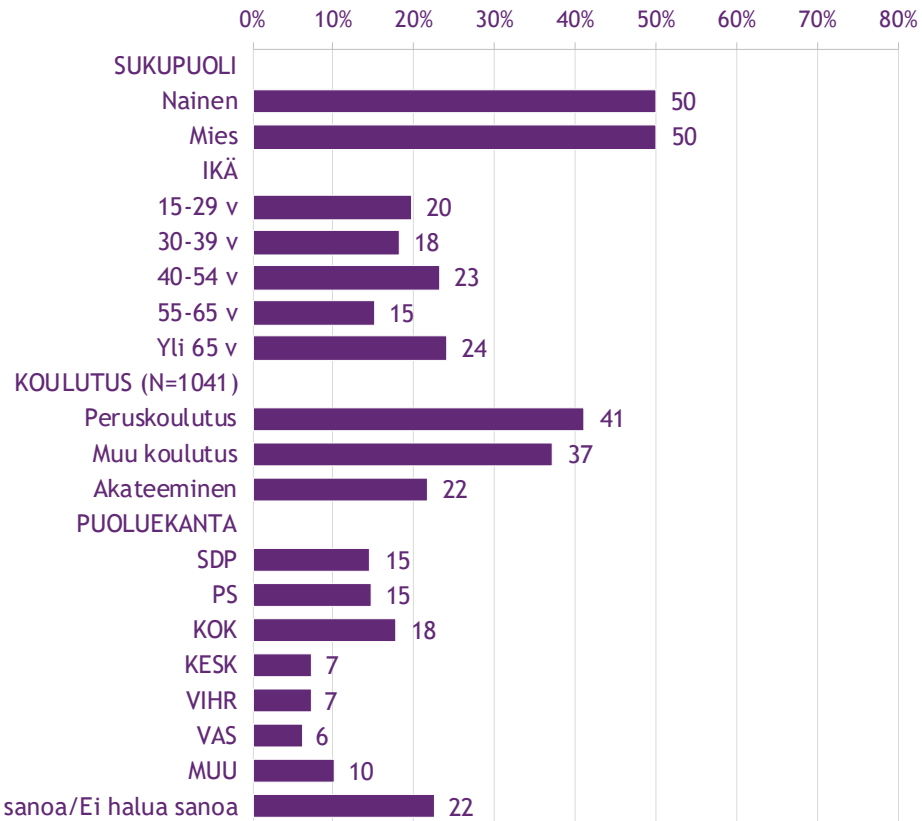
Aihealueet

Aineiston rakenne

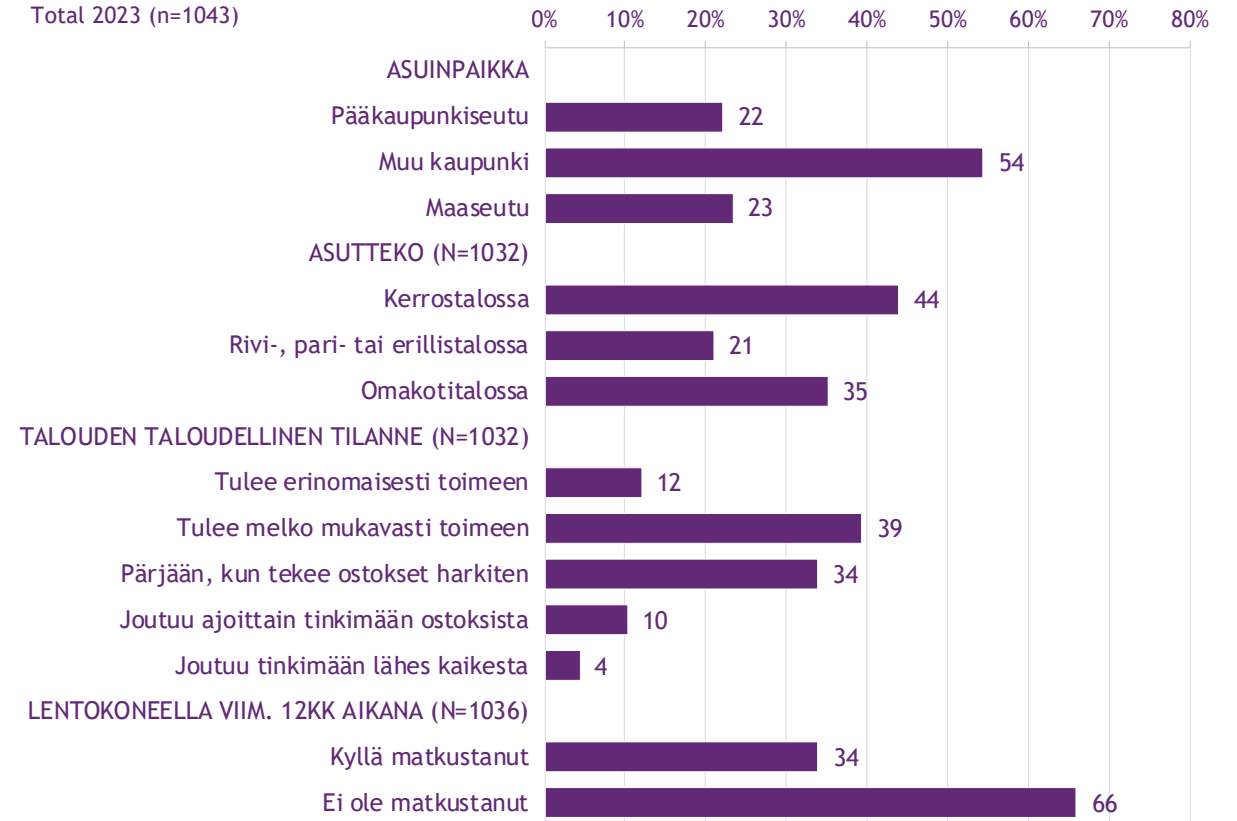
Aineiston rakenne

Total 2023 (n=1043)

Aineiston rakenne

Total 2023 (n=1043)

2

Yhteenveto tuloksista

Tutkimuksen tavoitteet, henkilöauton käyttö ja lentäminen

Tutkimuksen tavoite

Ilmastobarometri 2023 selvittää suomalaisten mielipiteitä ja asenteita liittyen ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin, ilmastopolitiikkaan, kansalaisten omaan toimintaan ilmastomuutoksen hidastamisessa sekä arvioita ilmastonmuutoksen hillinnästä ja päästöjen vähentämisen etenemisestä Suomessa. Lisäksi selvitettiin vertailukelpoisin osin, miten kansalaisten asenteet olivat muuttuneet vuosina 2019 ja 2015 tehtyihin edellisiin Ilmastobarometreihin verrattuna.

Henkilöauton käyttö ja lentäminen

Mielenkiintoisina taustatietoina selvitettiin, kuinka monella kohderyhmään kuuluvalla on henkilöauto omassa käytössä ja kuinka moni oli lentänyt viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Henkilöauto on käytössä kolmella neljästä suomalaisesta. Osuus on hieman suurempi kuin 2019 (75%/73%). Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä, 55-65-vuotiailla sekä perussuomalaisten, kokoomuksen ja keskustan kannattajilla. Muita harvemmin auto on käytössä naisilla, 15-29 –vuotiailla sekä vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajilla. Muita useammin henkilöauto on käytössä myös maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, niillä jotka kokevat tulevansa hyvin toimeen.

Hieman yli kolmannes (34%) 15-74 –vuotiaista suomalaisista ilmoittaa matkustaneensa lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana. Osuus on selvästi pienempi kuin 2019 (45%). Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet 15-29-vuotiaat, akateemisesti koulutetut sekä kokoomuksen ja vihreiden kannattajat. Tähän joukkoon kuuluvat myös pääkaupunkiseudulla asuvat, kerros- ja rivitalossa asuvat sekä hyvin toimeen tulevat vastaajat.

Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet yli 65-vuotiaat, peruskoulutetut ja keskustan kannattajat, omakotitalossa asuvat, maaseudulla asuvat ja ne, jotka joutuvat tinkimään taloutensa menoista.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Vastaajilta kysyttiin muutamia ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Saman mielisyyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä (suluissa saman mielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa (82 % / 13 %)
2. Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja (79 % / 14 %)
3. Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa (77 % / 18 %)
4. Ilmastonmuutokseen varautumalla voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja (76 % / 17 %)
5. Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle (73 % / 18 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa (53 % / 34%)
2. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle (58 % / 28%)
3. Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa (68 % / 23 %)
4. Myös Suomen on varauduttava kiireesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin (69% / 27 %)
5. Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire (72 % / 20 %)

Saman mielisyyys aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, akateemisesti koulutetut, SDP:N, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, osin kerrostalossa asuvat ja lentokoneella matkustaneet.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, maaseudulla asuvat ja omakotitalossa asuvat.

Keskeiset tulokset, ilmastopolitiikka

Vastaajilta kysyttiin 20 ilmastopolitiikkaan liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä samanmielisyys oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa samanmielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Ilmastonmuutokseen ja luontokatoon tulisi etsiä ratkaisuja kokonaisuutena (79 % / 11 %)
2. Kuntien on kiihdytettävä siirtymää kestävään, kuten tuuli- aurinko- ja vesivoimaan perustuvaan energijärjestelmään (73 % / 18 %)
3. Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin (72 % / 19 %)
4. Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväinä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät. (71 % / 19 %)
5. Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin (70 % / 20 %)
6. Maanviljelijöitä ja metsänomistajia tulisi kannustaa aiempaa tehokkaammin ilmastokestäviin ja päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tukipolitiikan avulla (68% / 19 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa. (33 % / 53%)
2. Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita. (46 % / 41%)
3. EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista. (49 % / 32 %)
4. Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. (50 % / 36 %)
5. Seuraavan hallituksen tulee varmistaa politiikkatoimillaan Suomen hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen vuoteen 2035 mennessä. (52 % / 35 %)
6. Kehittyvät maat ja köyhimmät ihmiset aiheuttavat vähiten päästöjä, mutta kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten. Siksi päästöistä vastuussa olevien rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. (56 % / 31 %)

Saman mielisyys aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29-vuotiaat, akateemisesti koulutetut, SDP:N, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat, ne jotka eivät aio äänestää tai eivät ole muodostaneet kantaansa sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, kerrostalossa asuvat, osin ne jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan sekä lentokoneella matkustaneet.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisen, kokoomuksen ja keskustan kannattajat, maaseudulla asuvat sekä rivi- ja omakotitalossa asuvat.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Vastaajilta kysyttiin 25 kpl ilmastonmuutokseen ja vastaajan henkilökohtaiseen toimintaan liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka hyvin tai huonosti he arvioivat niiden kuvaavan itseään/omaa toimintaansa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa melko huonosti (2) Kuvaa melko hyvin (3) Kuvaa erittäin hyvin (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä kuvaavuus oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa kuvaa hyvin/kuvaa huonosti yhteenlasketut %-osuudet):

1. Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta. (74 % / 16 %)
2. Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani. (67 % / 26 %)
3. Teen ilmastokestäviä valintoja ja niiden tekeminen on minulle helppoa. (52 % / 35 %)
4. Arkiympäristöni tukee minua ilmastokestävien valintojen tekemisessä. (52 % / 31 %)
5. Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia. (44 % / 46 %)
6. Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä. (43 % / 48 %)
7. Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin. (43 % / 42 %)

Seuraavien aihepiirin väittämien arvioitiin kuvaavan huonoimmin itseä/omaa toimintaa:

1. (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpöytä tai kimpakyyti). (11 % / 78%)
2. Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla. (15 % / 73 %)
3. (Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (17 % / 70 %)
4. (Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (21 % / 58 %)
5. (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasauton. (25 % / 54 %)
6. (Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun nykyistä vähäpäästöisempään. (26 % / 50 %)
7. Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. (26 % / 63 %)

Samana mielisyyttä aihepiiriin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29-vuotiaat, osin yli 65-vuotiaat, akateemisesti koulutetut, osin SDP:N kannattajat, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat, sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, kerrostalossa asuvat, erinomaisesti toimeentulevat ja ne jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, 40-65-vuotiaat, peruskoulutetut, perussuomalaisten ja osin kokoomuksen kannattajat, maaseudulla asuvat sekä rivi- ja omakotitalossa asuvat sekä ajoittain hankinnoistaan tinkimään joutuvat.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

Suomalaisten mielestä ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammin estävät eniten (suluissa asian tärkeysjärjestys 2019):

1. Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavien tuotteiden ja palvelujen kalleus (45 %). (2019 1.)
2. Se että poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleevalintansa (36 %). (2019 2.)
3. Suomalaisten haluttomuus muuttaa kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisemmäksi (34 %). (2019 6.)
4. Se, että ilmastonmuutoksen ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille (34 %). (2019 4.)

Vähiten arvioiden mukaan asiaa estää:

1. Se että päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa (17 %). (2019 2.)
2. Se että ilmastoystävällisen elämän mahdollistavien tuotteita tai palveluja ei olisi riittävästi tarjolla (17 %). (2019 4.)
3. Tiedon ja tutkimuksen riittävyys päästöjä vähentävistä ratkaisuista (19 %). (2019 1.)

Seuraavat väestöryhmät näkevät esteitä (useissa asioissa) muita enemmän: 15-29-vuotiaat, kerrostalossa asuvat, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat.

Sen sijaan esteitä nähdään muita vähemmän seuraavissa ryhmissä: Omakotitalossa asuvat, perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat.

Tutkimustiedon ja tutkimuksen riittämättömyyttä päästöjä vähentävistä ratkaisuista korostavat muita useammin yli 65-vuotiaat, omakotitalossa asuvat, kokoomusta kannattavat sekä myös ne, jotka joutuvat ajoittain tinkimään hankinnoistaan.

Keskeiset muutokset 2019 → 2023

Ilmastomuutos ja sen vaikutukset (*-merkintä viittaa kysymysten vertailtavuustaulukkoon, joka on tämän dokumentin alussa)

Saman mielisyydessä ei ole tapahtunut kasvua missään asiassa. Selkeimmät vähenemiset vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire. (83%→72%)
- (*1) Ilmastomuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa. (80%→53%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

Ilmastopolitiikkaan liittyvät mielipiteet

Saman mielisyydessä ei ole tapahtunut kasvua missään asiassa. Selkeimmät vähenemiset vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- (*2) Ilmastomuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja. (70 % → 61 %)
- Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. (67 % → 50 %)
- Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa. (68 % → 59 %)
- Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin. (79 % → 70 %)
- (*3) Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät. (83 % → 71 %)
- (*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista. (59 % → 49 %)
- (*5) Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät. (65 % → 58 %)
- (*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta. (74 % → 60 %)
- (*8) Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa. (48 % → 33 %)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

Keskeiset muutokset 2019 → 2023

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Selkeimmät muutokset saman mielisyydessä vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastonmuutoksen kaikessa päätöksenteossa. (44 % → 32 %)
- Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin. (59 % → 43 %)
- Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta. (62 % → 74 %)
- (taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (30 % → 21 %)
- (*12) (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimppakyyti) (19 % → 11 %)
- (Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestävästä liikkumisesta kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (43 % → 35 %)
- (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestävästä liikkumisesta kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (44 % → 36 %)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

3

Tutkimuksen tulokset

Onko henkilöautoa omassa käytössä ja lentäminen viimeisen vuoden kuluessa

Keskeiset tulokset, henkilöauton käyttö ja lentäminen

Henkilöauton käyttö ja lentäminen

Mielenkiintoisina taustatietoina selvitettiin, kuinka monella kohderyhmään kuuluvalla on henkilöauto omassa käytössä ja kuinka moni oli lentänyt viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Henkilöauto on käytössä kolmella neljästä suomalaisesta. Osuus on hieman suurempi kuin 2019 (75%/73%). Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä, 55-65-vuotiailla sekä perussuomalaisten, kokoomuksen ja keskustan kannattajilla. Muita harvemmin auto on käytössä naisilla, 15-29 –vuotiailla sekä vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajilla. Muita useammin henkilöauto on käytössä myös maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, niillä jotka kokevat tulevansa hyvin toimeen.

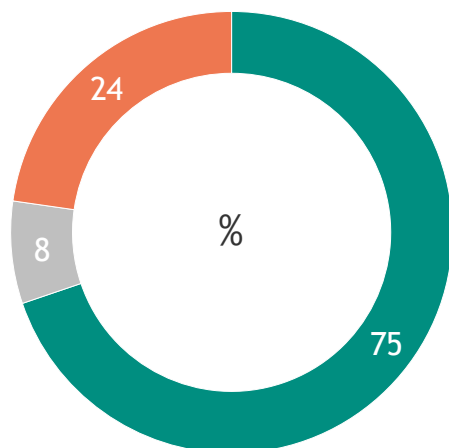
Hieman yli kolmannes (34%) 15-74 –vuotiaista suomalaisista ilmoittaa matkustaneensa lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana. Osuus on selvästi pienempi kuin 2019 (45%). Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet 15-29-vuotiaat, akateemisesti koulutetut sekä kokoomuksen ja vihreiden kannattajat. Tähän joukkoon kuuluvat myös pääkaupunkiseudulla asuvat, kerros- ja rivitalossa asuvat sekä hyvin toimeen tulevat vastaajat.

Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet yli 65-vuotiaat, peruskoulutetut ja keskustan kannattajat, omakotitalossa asuvat, maaseudulla asuvat ja ne, jotka joutuvat tinkimään taloutensa menoista.

Onko käytössä henkilöauto, väestöryhmät 1

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2023 (n=1043)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Henkilöauto on käytössä kolmella neljästä suomalaisesta.

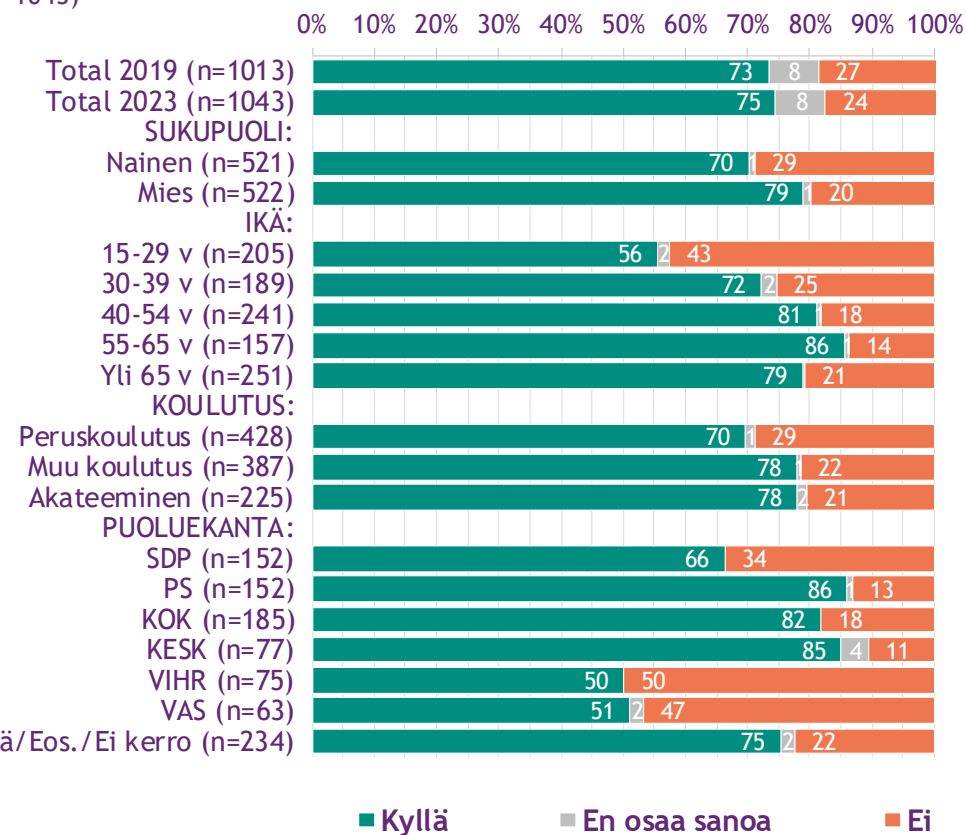
Osuus on hieman suurempi kuin 2019 (75%/73%).

Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä, 55-65-vuotiailla sekä perussuomalaisten, kokoomuksen ja keskustan kannattajilla.

Muita harvemmin auto on käytössä naisilla, 15-29 –vuotiailla sekä vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajilla.

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2023 (n=1043)

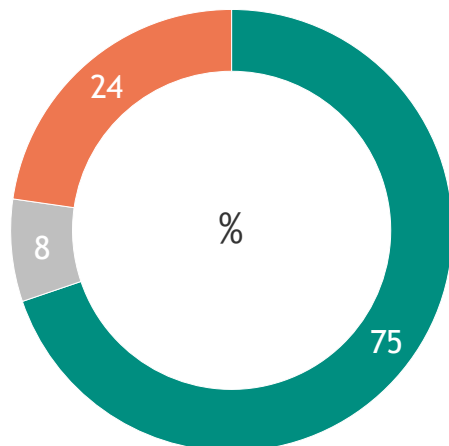

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Onko käytössä henkilöauto, väestöryhmät 2

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2023 (n=1043)

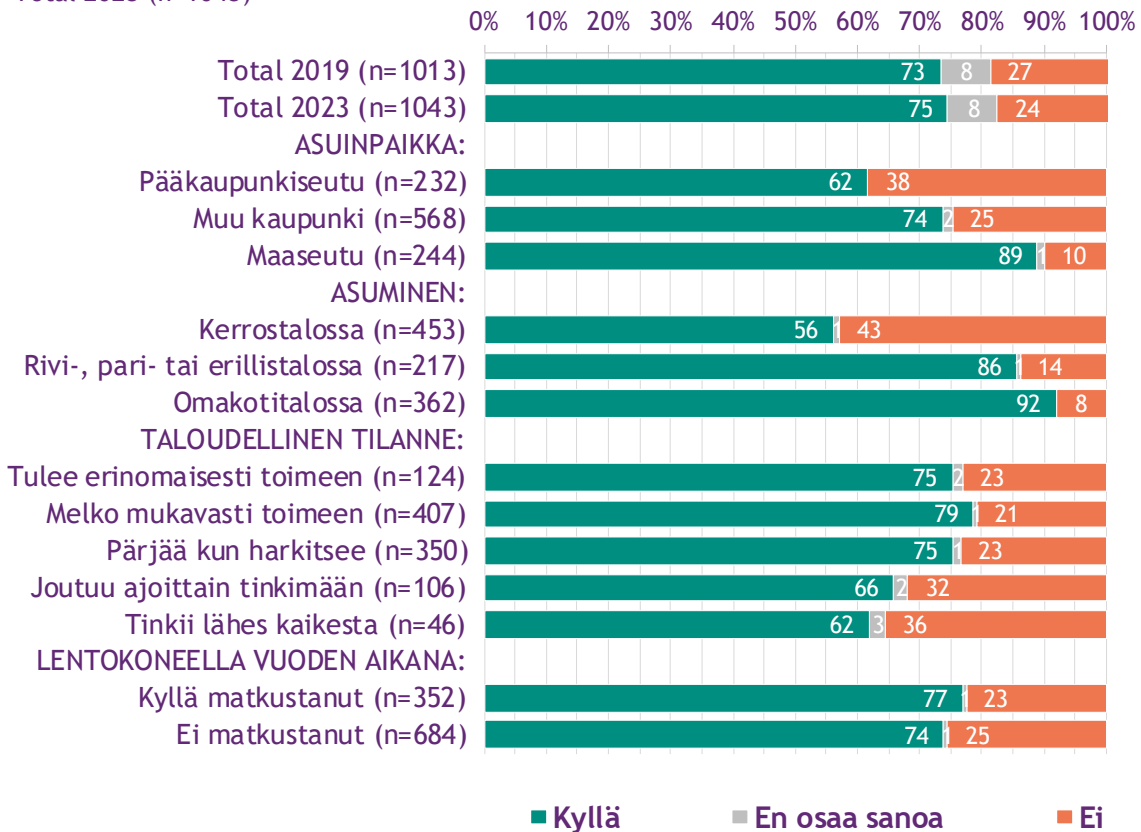

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Muita useammin henkilöauto on käytössä myös maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, niillä jotka kokevat tulevansa hyvin toimeen.

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

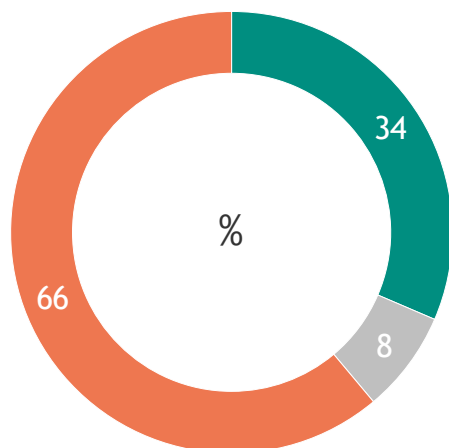
Total 2023 (n=1043)

Onko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana, väestöryhmät 1

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2023 (n=1043)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Hieman yli kolmannes (34%) 15-74 -vuotiaista suomalaisista ilmoittaa matkustaneensa lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Osuus väestöstä on selvästi pienempi kuin 2019 (45%).

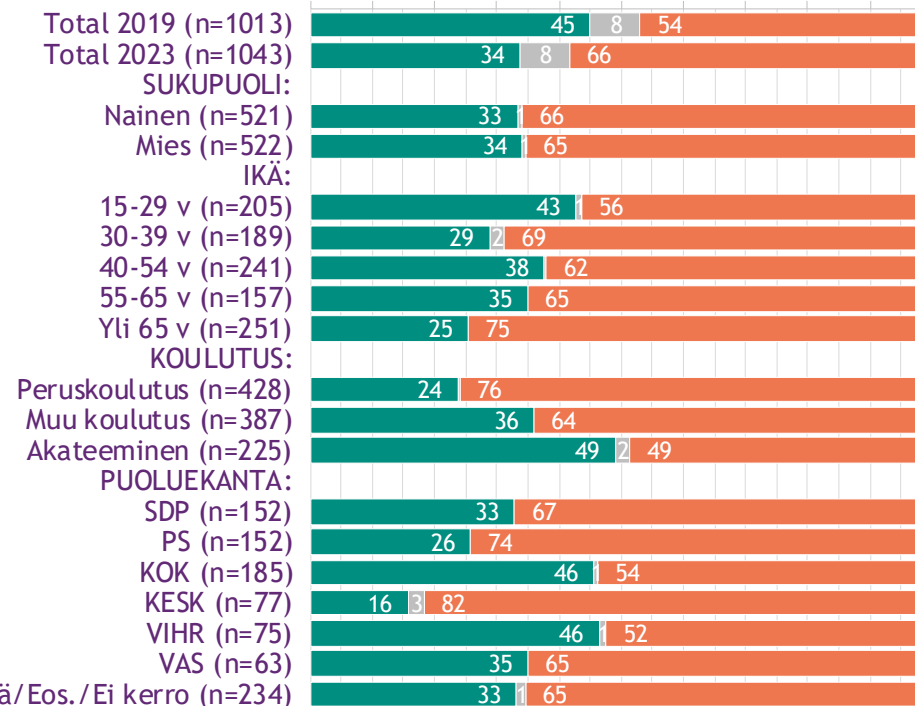
Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet 15-29-vuotiaat, akateemisesti koulutetut sekä kokoomuksen ja vihreiden kannattajat.

Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet yli 65-vuotiaat, peruskoulutetut ja keskustan kannattajat.

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2023 (n=1043)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

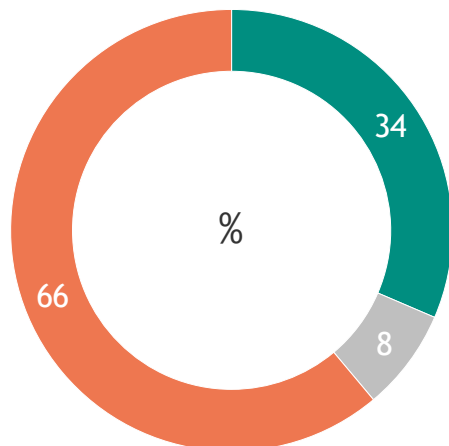

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Onko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana, väestöryhmät 2

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2023 (n=1043)

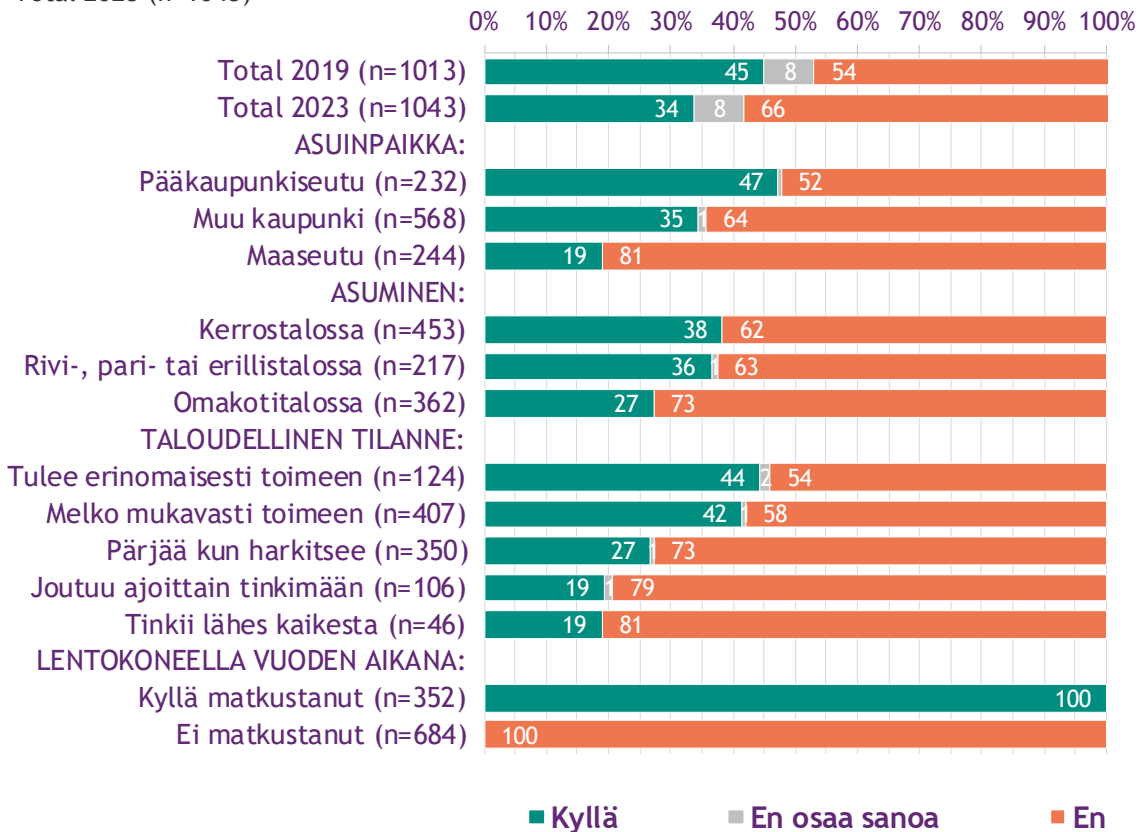
- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet pääkaupunkiseudulla ja kerros- ja rivitalossa asuvat sekä hyvin toimeen tulevat vastaajat.

Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet omakotitalossa asuvat, maaseudulla asuvat ja ne, jotka joutuvat tinkimään taloutensa menoista.

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2023 (n=1043)

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Vastaajilta kysyttiin muutamia ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Saman mielisyyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä (suluissa saman mielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa (82 % / 13 %)
2. Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja (79 % / 14 %)
3. Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa (77 % / 18 %)
4. Ilmastonmuutokseen varautumalla voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja (76 % / 17 %)
5. Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle (73 % / 18 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa (53 % / 34%)
2. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle (58 % / 28%)
3. Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa (68 % / 23 %)
4. Myös Suomen on varauduttava kiireesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin (69% / 27 %)
5. Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire (72 % / 20 %)

Saman mielisyyys aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, akateemisesti koulutetut, SDP:N, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, osin kerrostalossa asuvat ja lentokoneella matkustaneet.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, maaseudulla asuvat ja omakotitalossa asuvat.

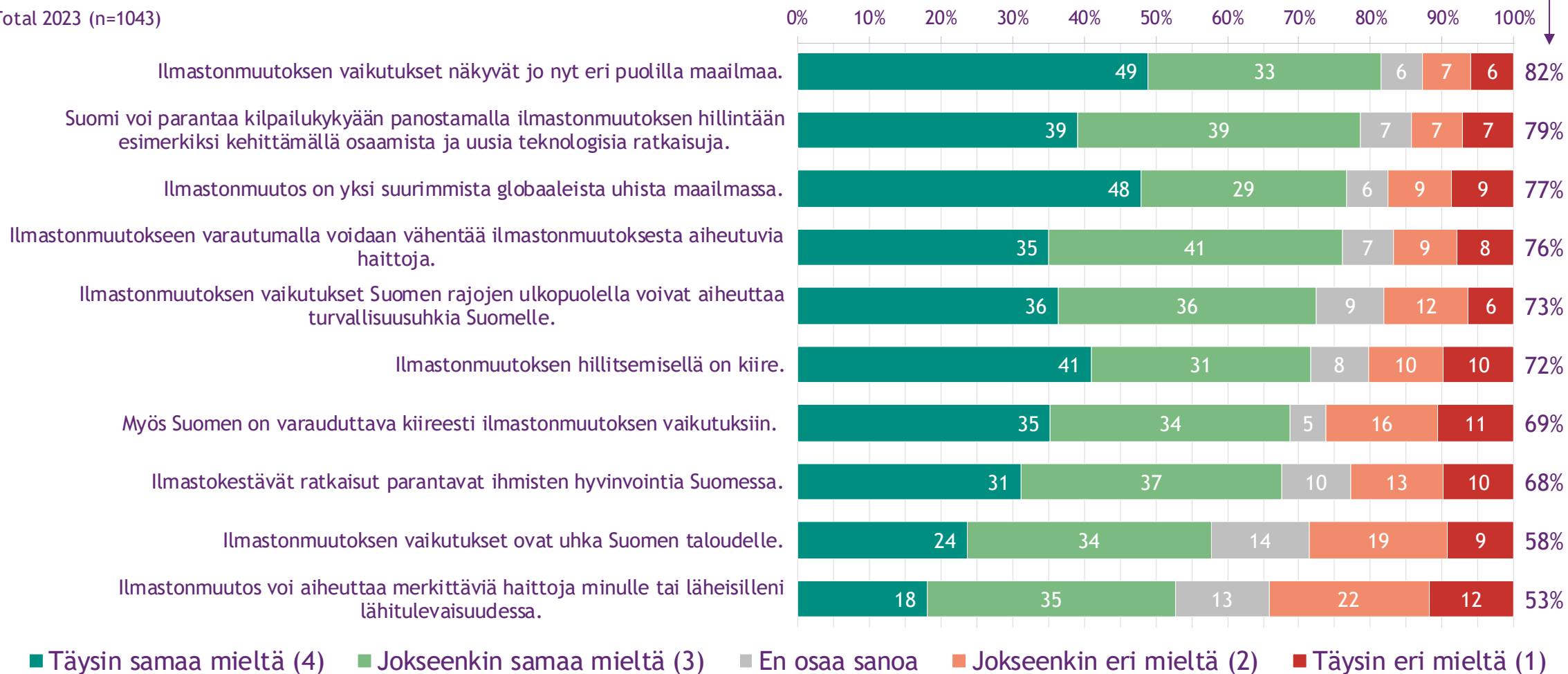
Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET

Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2023 (n=1043)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2023 (n=1043)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	IKÄ:	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	KOULU- TUS:	Perus- koulutus (n=428)	Muu koulutus (n=387)	Aka- teemi- nen (n=225)	PUOLUE KANTA:	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=234)
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,32		3,50	3,14		3,36	3,27	3,26	3,39	3,34		3,22	3,36	3,43		3,54	2,61	3,30	3,08	3,83	3,85	3,51
Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa.	3,23		3,43	3,04		3,34	3,18	3,13	3,28	3,24		3,12	3,25	3,39		3,49	2,32	3,28	2,98	3,84	3,84	3,44
Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja.	3,19		3,31	3,08		3,22	3,08	3,18	3,24	3,22		3,05	3,21	3,41		3,31	2,53	3,24	3,05	3,74	3,63	3,31
Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle.	3,13		3,24	3,03		3,09	3,11	3,16	3,15	3,14		2,96	3,18	3,35		3,23	2,66	3,19	3,01	3,67	3,44	3,17
Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire.	3,12		3,35	2,89		3,21	3,07	3,05	3,14	3,13		2,98	3,17	3,28		3,19	2,27	3,15	2,87	3,87	3,75	3,35
Ilmastonmuutokseen varautumalla voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja.	3,11		3,29	2,94		3,24	3,06	3,04	3,10	3,12		3,02	3,10	3,30		3,30	2,40	3,13	2,88	3,72	3,57	3,26
Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa.	2,98		3,19	2,78		3,05	2,92	2,90	2,99	3,06		2,85	3,00	3,20		3,11	2,12	3,07	2,79	3,77	3,64	3,12
Myös Suomen on varauduttava kiireesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.	2,98		3,19	2,78		3,22	2,88	2,88	3,03	2,95		2,90	3,00	3,12		3,19	2,08	3,02	2,71	3,83	3,62	3,16
Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle.	2,84		3,03	2,66		3,04	2,86	2,77	2,80	2,74		2,82	2,78	2,96		2,92	2,33	2,77	2,55	3,48	3,43	2,93
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa.	2,68		2,89	2,48		2,76	2,76	2,63	2,65	2,60		2,61	2,72	2,75		2,73	2,09	2,71	2,44	3,42	3,16	2,79

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2023 (n=1043)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=232)	Muu kau- punki (n=568)	Maa- seutu (n=244)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=453)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=217)	Oma- koti- talossa (n=362)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=124)	Melko muka- vasti toi- meen (n=407)	Pärjää kun harkit- see (n=350)	Joutuu ajoi- tain tinki- mään (n=106)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=46)	LENTO- KONEEL- LA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkus- tanut (n=352)	Ei matkus- tanut (n=684)
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,32		3,48	3,30	3,20		3,41	3,35	3,19		3,38	3,32	3,26	3,38	3,47		3,45	3,26
Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa.	3,23		3,42	3,21	3,09		3,35	3,24	3,08		3,25	3,29	3,14	3,16	3,45		3,40	3,15
Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja.	3,19		3,35	3,17	3,09		3,28	3,19	3,09		3,23	3,24	3,14	3,07	3,19		3,35	3,12
Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle.	3,13		3,28	3,10	3,06		3,18	3,15	3,06		3,20	3,21	3,06	3,03	3,00		3,28	3,06
Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire.	3,12		3,33	3,09	2,98		3,26	3,12	2,94		3,10	3,21	2,98	3,07	3,42		3,30	3,03
Ilmastonmuutokseen varautumalla voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja.	3,11		3,28	3,10	2,97		3,26	3,08	2,95		3,07	3,20	3,02	3,06	3,14		3,27	3,03
Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa.	2,98		3,17	2,98	2,81		3,15	2,96	2,80		2,98	3,09	2,90	2,84	3,07		3,16	2,89
Myös Suomen on varauduttava kiireesti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.	2,98		3,20	2,98	2,79		3,19	2,89	2,79		3,02	3,02	2,95	2,82	3,11		3,14	2,91
Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle.	2,84		3,01	2,80	2,76		2,96	2,73	2,75		2,71	2,87	2,86	2,76	2,87		2,98	2,77
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa.	2,68		2,81	2,67	2,57		2,79	2,62	2,58		2,62	2,69	2,66	2,72	2,84		2,85	2,59

Ilmastopolitiikka

Keskeiset tulokset, ilmastopolitiikka

Vastaajilta kysyttiin 20 ilmastopolitiikkaan liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä samanmielisyys oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa samanmielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Ilmastonmuutokseen ja luontokatoon tulisi etsiä ratkaisuja kokonaisuutena (79 % / 11 %)
2. Kuntien on kiihdytettävä siirtymää kestävään, kuten tuuli- aurinko- ja vesivoimaan perustuvaan energijärjestelmään (73 % / 18 %)
3. Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin (72 % / 19 %)
4. Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät. (71 % / 19 %)
5. Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin (70 % / 20 %)
6. Maanviljelijöitä ja metsänomistajia tulisi kannustaa aiempaa tehokkaammin ilmastokestäviin ja päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tukipolitiikan avulla (68% / 19 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa. (33 % / 53%)
2. Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita. (46 % / 41%)
3. EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista. (49 % / 32 %)
4. Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. (50 % / 36 %)
5. Seuraavan hallituksen tulee varmistaa politiikkatoimillaan Suomen hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen vuoteen 2035 mennessä. (52 % / 35 %)
6. Kehittyvät maat ja köyhimmät ihmiset aiheuttavat vähiten päästöjä, mutta kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten. Siksi päästöistä vastuussa olevien rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. (56 % / 31 %)

Saman mielisyys aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29-vuotiaat, akateemisesti koulutetut, SDP:N, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat, ne jotka eivät aio äänestää tai eivät ole muodostaneet kantaansa sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, kerrostalossa asuvat, osin ne jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan sekä lentokoneella matkustaneet.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisen, kokoomuksen ja keskustan kannattajat, maaseudulla asuvat sekä rivi- ja omakotitalossa asuvat.

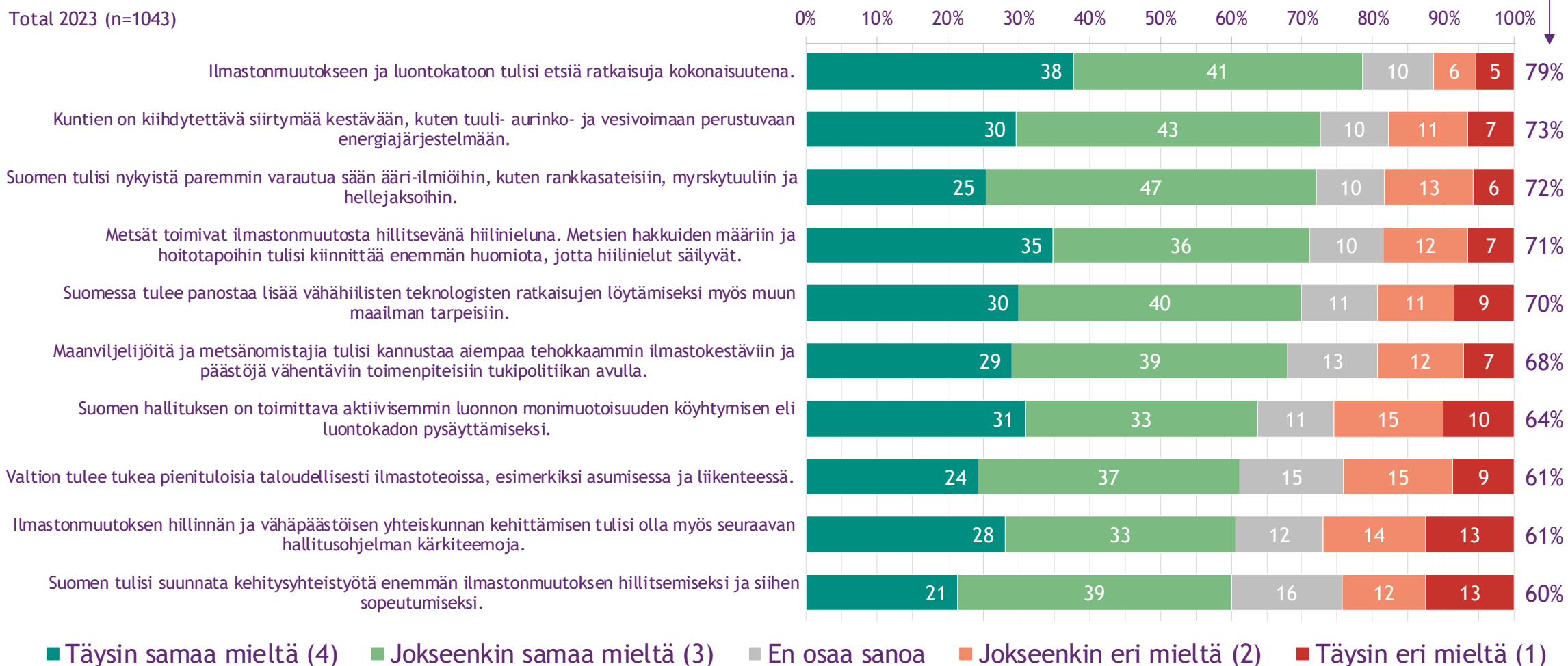
Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2)

ILMASTOPOLITIikkaan LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2023 (n=1043)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2)

ILMASTOPOLITIikkaan LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2023 (n=1043)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2), väestöryhmät 1

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.	Total 2023 (n=1043)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	IKÄ:	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=428)	Muu koulu- tus (n=387)	Aka- teemi- nen (n=225)	PUOLUE KANTA:	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)	Ei äänestä /Eos./E i kerro (n=234)
Ilmastonmuutokseen ja luontokatoon tulisi etsiä ratkaisuja kokonaisuutena.	3,23		3,36	3,10		3,30	3,21	3,27	3,21	3,17		3,21	3,19	3,33		3,30	2,81	3,13	2,96	3,81	3,68	3,39
Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväinä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät.	3,11		3,28	2,94		3,32	3,12	3,06	2,98	3,05		3,09	3,11	3,14		3,35	2,62	2,89	2,65	3,84	3,71	3,25
Kuntien on kiihdytettävä siirtymää kestäväan, kuten tuuliturbiini- ja vesivoimaan perustuvaan energiajärjestelmään.	3,06		3,22	2,90		3,11	2,97	3,00	3,04	3,15		2,99	3,07	3,19		3,17	2,52	3,03	2,92	3,79	3,57	3,15
Maanviljelijöitä ja metsänomistajia tulisi kannustaa aiempaa tehokkaammin ilmastokestäviin ja päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tukipolitiikan avulla.	3,03		3,21	2,85		3,13	3,05	2,96	3,01	3,01		3,00	2,98	3,17		3,11	2,47	2,92	2,83	3,83	3,60	3,15
Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin.	3,03		3,07	2,98		3,14	3,02	3,00	3,01	2,98		2,90	3,08	3,18		3,15	2,49	2,94	2,87	3,78	3,52	3,12
Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin.	3,01		3,16	2,87		3,06	2,91	2,97	3,03	3,09		2,93	3,08	3,05		3,12	2,44	2,99	2,82	3,60	3,51	3,12
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen eli luontokadon pysäyttämiseksi.	2,95		3,15	2,75		3,11	2,98	2,91	2,88	2,87		2,89	2,91	3,10		3,08	2,29	2,78	2,44	3,86	3,69	3,13
Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastoteoissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä.	2,90		3,09	2,72		3,13	2,96	2,77	2,75	2,88		3,04	2,79	2,82		3,16	2,58	2,53	2,82	3,43	3,45	3,04
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	2,87		3,09	2,66		3,01	2,79	2,64	2,88	3,02		2,75	2,90	3,04		3,15	1,90	2,77	2,66	3,85	3,60	3,09
Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta.	2,84		3,00	2,70		2,95	2,78	2,81	2,83	2,85		2,75	2,84	3,04		3,05	2,10	2,79	2,51	3,72	3,55	2,92

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2), väestöryhmät 1

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2023 (n=1043)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	IKÄ:	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=428)	Muu koulu- tus (n=387)	Aka- teemi- nen (n=225)	PUOLUE KANTA:	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)	Ei äänestä /Eos./E i kerro (n=234)
Suomen tulisi suunnata kehitysyhteistyötä enemmän ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	2,82		2,97	2,68		2,94	2,81	2,65	2,84	2,87		2,77	2,77	3,01		3,07	2,05	2,71	2,67	3,62	3,39	2,99
Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa.	2,79		2,94	2,65		3,08	2,83	2,74	2,69	2,64		2,68	2,80	3,00		2,96	2,01	2,70	2,36	3,81	3,63	2,98
Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	2,79		3,00	2,59		3,04	2,84	2,66	2,69	2,75		2,67	2,82	2,98		3,10	1,85	2,66	2,44	3,86	3,65	2,94
Ilmastoystävällisen, kasvispainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.	2,76		2,96	2,57		3,13	2,96	2,56	2,49	2,66		2,69	2,73	2,94		2,91	2,24	2,55	2,32	3,73	3,54	2,91
EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	2,71		2,95	2,51		2,98	2,67	2,65	2,55	2,66		2,68	2,69	2,82		2,99	1,89	2,55	2,35	3,72	3,59	2,89
Seuraavan hallituksen tulee varmistaa politiikkatoimillaan Suomen hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen vuoteen 2035 mennessä.	2,70		2,95	2,48		2,94	2,66	2,52	2,63	2,77		2,60	2,69	2,93		3,11	1,69	2,61	2,34	3,79	3,48	2,87
Kehittyvät maat ja köyhimmät ihmiset aiheuttavat vähiten päästöjä, mutta kärsivät ilmastomuutoksesta eniten. Siksi päästöistä vastuussa olevien rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastomuutokseen sopeutumisessa.	2,69		2,93	2,47		2,73	2,67	2,56	2,67	2,82		2,56	2,68	2,99		2,94	1,83	2,59	2,53	3,69	3,61	2,81
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.	2,67		2,91	2,44		3,00	2,58	2,51	2,57	2,68		2,61	2,66	2,82		2,99	1,76	2,54	2,09	3,77	3,54	2,89
Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastomuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita.	2,45		2,64	2,26		2,65	2,36	2,29	2,41	2,52		2,33	2,47	2,63		2,66	1,64	2,39	2,38	3,49	3,22	2,48
Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa.	2,24		2,39	2,11		2,66	2,40	2,11	2,02	2,06		2,14	2,16	2,58		2,43	1,55	2,06	1,73	3,53	3,29	2,34

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2), väestöryhmät 2

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.	Total 2023 (n=1043)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=232)	Muu kau- punki (n=568)	Maa- seutu (n=244)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=453)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=217)	Oma- oti- talossa (n=362)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=124)	Melko muka- vasti toi- meen (n=407)	Pärjää kun harkit- see (n=350)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=106)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=46)	LENTO- KONEEL- LA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkus- tanut (n=352)	Ei matkus- tanut (n=684)
Ilmastonmuutokseen ja luontokatoon tulisi etsiä ratkaisuja kokonaisuutena.	3,23		3,38	3,23	3,10		3,34	3,13	3,16		3,28	3,25	3,17	3,32	3,20		3,38	3,16
Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määrään ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät.	3,11		3,30	3,08	2,99		3,30	3,05	2,91		3,02	3,09	3,12	3,14	3,29		3,18	3,08
Kuntien on kiihdytettävä siirtymää kestäväan, kuten tuulivoima- ja vesivoimaan perustuvaan energiajärjestelmään.	3,06		3,28	3,02	2,94		3,22	2,99	2,89		3,19	3,08	2,97	3,01	3,22		3,13	3,02
Maanviljelijöitä ja metsänomistajia tulisi kannustaa aiempaa tehokkaammin ilmastokestäviin ja päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tukipolitiikan avulla.	3,03		3,22	2,99	2,93		3,18	2,87	2,94		2,99	3,07	2,99	3,04	2,99		3,07	3,01
Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin.	3,03		3,18	3,03	2,87		3,17	2,93	2,91		3,04	3,11	2,92	2,99	3,10		3,21	2,93
Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin.	3,01		3,13	2,98	2,99		3,13	2,93	2,93		3,02	3,01	3,00	3,03	3,16		3,04	3,01
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen eli luontokadon pysäyttämiseksi.	2,95		3,22	2,90	2,81		3,12	2,83	2,79		3,07	2,98	2,80	3,14	2,87		3,05	2,89
Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastoteoissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä.	2,90		2,82	2,89	2,99		2,95	2,91	2,84		2,65	2,84	2,96	3,09	3,17		2,82	2,94
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	2,87		3,17	2,83	2,66		3,11	2,75	2,63		3,00	2,91	2,76	2,86	2,93		3,00	2,80
Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta.	2,84		3,15	2,80	2,66		3,04	2,78	2,64		2,79	2,89	2,76	2,96	2,96		2,98	2,78

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2), väestöryhmät 2

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.	Total 2023 (n=1043)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=232)	Muu kau- punki (n=568)	Maa- seutu (n=244)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=453)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=217)	Oma- koti- talossa (n=362)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=124)	Melko muka- vasti toi- meen (n=407)	Pärjää kun harkit- see (n=350)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=106)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=46)	LENTO- KONEEL- LA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkus- tanut (n=352)	Ei matkus- tanut (n=684)
Suomen tulisi suunnata kehitysyhteistyötä enemmän ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	2,82		3,00	2,84	2,60		3,01	2,71	2,64		2,87	2,87	2,69	2,80	3,09		2,95	2,76
Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa.	2,79		3,10	2,75	2,60		3,06	2,61	2,57		2,86	2,87	2,66	2,81	2,79		2,93	2,73
Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	2,79		3,09	2,76	2,58		3,08	2,65	2,54		2,94	2,87	2,59	2,90	2,89		2,91	2,74
Ilmastoystävällisen, kasvispainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.	2,76		2,98	2,77	2,54		2,99	2,53	2,60		2,93	2,72	2,74	2,71	2,79		2,88	2,70
EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	2,71		3,03	2,69	2,46		3,00	2,60	2,43		2,76	2,69	2,63	2,81	3,08		2,86	2,65
Seuraavan hallituksen tulee varmistaa politiikkatoimillaan Suomen hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen vuoteen 2035 mennessä.	2,70		3,10	2,66	2,42		2,99	2,58	2,41		2,78	2,78	2,56	2,70	2,82		2,86	2,62
Kehittyvät maat ja köyhimmät ihmiset aiheuttavat vähiten päästöjä, mutta kärsivät ilmastomuutoksesta eniten. Siksi päästöistä vastuussa olevien rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastomuutokseen sopeutumisessa.	2,69		2,91	2,67	2,51		2,89	2,55	2,54		2,74	2,71	2,64	2,65	2,78		2,79	2,64
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.	2,67		3,04	2,63	2,41		2,95	2,52	2,41		2,86	2,69	2,52	2,75	2,78		2,80	2,60
Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastomuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita.	2,45		2,67	2,42	2,30		2,64	2,31	2,28		2,43	2,51	2,35	2,46	2,52		2,56	2,39
Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa.	2,24		2,58	2,23	1,96		2,51	2,14	1,98		2,43	2,28	2,14	2,18	2,30		2,43	2,15

Ilmastomuutos ja henkilökohtainen toiminta

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Vastaajilta kysyttiin 25 kpl ilmastonmuutokseen ja vastaajan henkilökohtaiseen toimintaan liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka hyvin tai huonosti he arvioivat niiden kuvaavan itseään/omaa toimintaansa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa melko huonosti (2) Kuvaa melko hyvin (3) Kuvaa erittäin hyvin (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä kuvaavuus oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa kuvaa hyvin/kuvaa huonosti yhteenlasketut %-osuudet):

1. Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta. (74 % / 16 %)
2. Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani. (67 % / 26 %)
3. Teen ilmastokestäviä valintoja ja niiden tekeminen on minulle helppoa. (52 % / 35 %)
4. Arkiympäristöni tukee minua ilmastokestävien valintojen tekemisessä. (52 % / 31 %)
5. Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia. (44 % / 46 %)
6. Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä. (43 % / 48 %)
7. Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin. (43 % / 42 %)

Seuraavien aihepiirin väittämien arvioitiin kuvaavan huonoimmin itseä/omaa toimintaa:

1. (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpöytä tai kimpakyyti). (11 % / 78%)
2. Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla. (15 % / 73 %)
3. (Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (17 % / 70 %)
4. (Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (21 % / 58 %)
5. (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasauton. (25 % / 54 %)
6. (Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun nykyistä vähäpäästöisempään. (26 % / 50 %)
7. Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. (26 % / 63 %)

Samana mielisyyttä aihepiiriin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29-vuotiaat, osin yli 65-vuotiaat, akateemisesti koulutetut, osin SDP:N kannattajat, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat, sekä pääkaupunkiseudulla asuvat, kerrostalossa asuvat, erinomaisesti toimeentulevat ja ne jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, 40-65-vuotiaat, peruskoulutetut, perussuomalaisten ja osin kokoomuksen kannattajat, maaseudulla asuvat sekä rivi- ja omakotitalossa asuvat sekä ajoittain hankinnoistaan tinkimään joutuvat.

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2)

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Total 2023 (n=1043)

Kuvaa erittäin hyvin (4) tai
Kuvaa melko hyvin (3)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

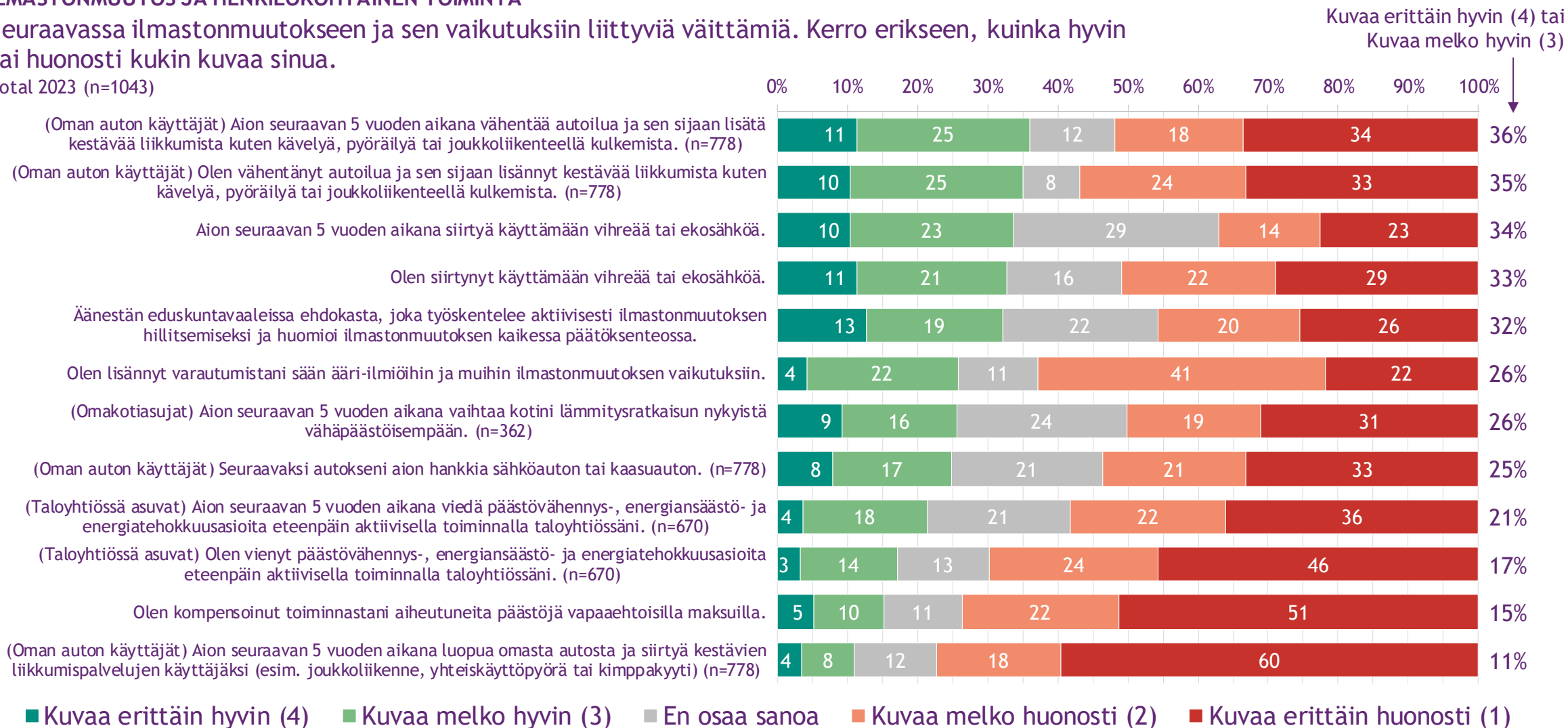
■ Kuvaa erittäin hyvin (4) ■ Kuvaa melko hyvin (3) ■ En osaa sanoa ■ Kuvaa melko huonosti (2) ■ Kuvaa erittäin huonosti (1)

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2)

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Total 2023 (n=1043)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2), väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä vääntämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2023 (n=1043)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	IKÄ:	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=428)	Muu koulu- tus (n=387)	Aka- teemi- nen (n=225)	PUOLUE KANTA:	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)	Ei äänestä /Eos./E i kerro (n=234)
Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta.	3,05		3,19	2,92		3,08	2,92	3,01	3,05	3,17		2,95	3,10	3,17		3,10	2,59	3,08	3,21	3,50	3,29	3,08
Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani.	2,86		2,98	2,74		2,80	2,85	2,80	2,83	2,99		2,78	2,92	2,91		2,89	2,57	2,86	3,06	3,14	3,03	2,85
Arkiympäristöni tukee minua ilmastokestävien valintojen tekemisessä.	2,62		2,81	2,43		2,55	2,59	2,54	2,66	2,78		2,46	2,72	2,72		2,70	2,12	2,69	3,05	3,00	2,85	2,57
Teen ilmastokestäviä valintoja ja niiden tekeminen on minulle helppoa.	2,61		2,72	2,50		2,63	2,70	2,53	2,56	2,62		2,48	2,67	2,75		2,65	2,24	2,51	2,84	3,03	3,02	2,59
Aion seuraavan 5 vuoden aikana välttää tai vähentää lentämistä ilmastosyistä.	2,45		2,66	2,24		2,67	2,41	2,17	2,34	2,65		2,47	2,46	2,39		2,60	2,11	2,29	2,59	3,00	2,90	2,49
Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin.	2,44		2,64	2,26		2,56	2,35	2,29	2,48	2,53		2,33	2,54	2,50		2,54	1,88	2,39	2,33	3,09	3,01	2,55
Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä.	2,37		2,63	2,12		2,66	2,40	2,26	2,31	2,26		2,25	2,43	2,53		2,34	1,92	2,30	2,45	3,00	2,93	2,51
Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia.	2,36		2,51	2,23		2,55	2,30	2,32	2,23	2,40		2,19	2,39	2,64		2,47	1,69	2,41	2,34	3,29	2,95	2,37
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,35		2,56	2,15		2,78	2,41	2,17	2,07	2,31		2,25	2,36	2,53		2,48	1,77	2,30	2,16	3,41	3,12	2,39
Olen välttänyt tai vähentänyt lentämistä ilmastosyistä.	2,35		2,54	2,16		2,39	2,36	2,06	2,35	2,59		2,35	2,37	2,31		2,57	2,08	2,19	2,56	2,83	2,54	2,30
Olen vähentänyt eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,31		2,52	2,11		2,75	2,39	2,15	2,08	2,21		2,24	2,28	2,51		2,34	1,77	2,18	2,05	3,32	3,18	2,42
Aion seuraavan 5 vuoden aikana siirtyä käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,30		2,52	2,12		2,56	2,24	2,20	2,30	2,25		2,20	2,37	2,39		2,37	1,76	2,32	2,11	3,19	3,04	2,45
Olen muuttanut elämäntapojani, kuten muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	2,27		2,43	2,11		2,51	2,26	2,17	2,11	2,27		2,16	2,29	2,43		2,36	1,74	2,16	2,27	2,97	2,86	2,38

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2), väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2023 (n=1043)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	IKÄ:	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=428)	Muu koulu- tus (n=387)	Aka- teemi- nen (n=225)	PUOLUE KANTA:	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)	Ei äänestä /Eos./E i kerro (n=234)
(Omakotiasujat) Olen vaihtanut kotini lämmitysratkaisun aikaisempaa vähäpäästöisempään. (n=362)	2,27		2,30	2,24		2,51	1,84	2,06	2,29	2,60		2,32	2,24	2,19		2,23	2,13	2,29	2,33	2,82	2,33	2,29
Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastonmuutoksen kaikessa päätöksenteossa.	2,25		2,46	2,07		2,58	2,21	2,08	2,07	2,24		2,11	2,28	2,46		2,52	1,44	2,07	2,00	3,67	3,16	2,30
Olen siirtynyt käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,18		2,28	2,09		2,24	2,19	2,21	2,17	2,10		2,05	2,22	2,35		2,26	1,75	2,13	2,02	2,97	2,75	2,26
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestäväää liikkumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=778)	2,16		2,25	2,08		2,38	2,24	2,09	1,90	2,23		2,00	2,18	2,38		2,29	1,77	2,07	2,17	3,23	2,68	2,23
(Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestäväää liikkumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=778)	2,13		2,22	2,06		2,28	2,23	2,05	1,90	2,24		1,98	2,20	2,29		2,23	1,81	2,02	2,20	3,08	2,53	2,18
Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.	2,09		2,17	2,02		2,12	2,06	2,01	2,11	2,17		2,00	2,16	2,15		2,20	1,86	2,13	2,37	2,16	2,19	2,05
(Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun nykyistä vähäpäästöisempään. (n=362)	2,05		2,14	1,99		2,18	2,04	1,83	2,04	2,28		1,93	2,10	2,20		2,08	1,80	1,93	2,08	2,86	2,34	2,10
(Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasuauton. (n=778)	2,00		1,93	2,04		2,17	1,90	2,10	2,02	1,82		1,71	2,08	2,36		2,15	1,57	2,13	1,98	2,91	2,26	1,94
(Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=670)	1,86		1,86	1,86		1,84	1,73	1,83	1,97	1,97		1,72	1,96	1,96		2,18	1,66	1,85	2,07	1,98	1,80	1,62
(Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=670)	1,71		1,71	1,71		1,64	1,59	1,71	1,81	1,83		1,61	1,77	1,79		1,82	1,48	1,79	1,60	1,72	1,69	1,66
Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,65		1,80	1,52		1,95	1,68	1,55	1,56	1,54		1,63	1,65	1,70		1,76	1,41	1,56	1,66	2,09	1,99	1,69
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimpakyyti) (n=778)	1,49		1,51	1,48		1,81	1,56	1,33	1,28	1,57		1,40	1,52	1,60		1,57	1,25	1,52	1,51	2,35	1,80	1,50

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2), väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2023 (n=1043)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=232)	Muu kaupunki (n=568)	Maa-seutu (n=244)	ASUMI-NEN:	Kerrostalossa (n=453)	Rivi-, paritali- tai erillistalossa (n=217)	Omakotitalossa (n=362)	TALOUDELLI-NEN TILAN-NE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=124)	Melko mukavasti toimeen (n=407)	Pärjää kun harkitsee (n=350)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=106)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=46)	LENTOKONEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkustanut (n=352)	Ei matkustanut (n=684)
Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta.	3,05		3,13	3,03	3,03		3,06	2,93	3,11		3,16	3,07	3,04	2,96	2,90		3,16	2,99
Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani.	2,86		2,88	2,83	2,89		2,75	2,89	2,97		2,82	2,87	2,86	2,80	3,01		2,96	2,81
Arkiympäristöni tukee minua ilmastoestävien valintojen tekemisessä.	2,62		2,73	2,58	2,61		2,67	2,60	2,55		2,79	2,62	2,61	2,49	2,57		2,62	2,62
Teen ilmastoestäviä valintoja ja niiden tekeminen on minulle helppoa.	2,61		2,66	2,59	2,60		2,65	2,47	2,61		2,76	2,60	2,58	2,51	2,75		2,61	2,60
Aion seuraavan 5 vuoden aikana välttää tai vähentää lentämistä ilmastoystistä.	2,45		2,33	2,46	2,53		2,49	2,39	2,42		2,42	2,33	2,57	2,43	2,78		2,06	2,65
Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin.	2,44		2,58	2,43	2,35		2,59	2,25	2,36		2,58	2,46	2,35	2,45	2,53		2,50	2,41
Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastoystistä.	2,37		2,47	2,38	2,27		2,44	2,41	2,24		2,53	2,30	2,39	2,26	2,63		2,44	2,33
Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia.	2,36		2,62	2,31	2,24		2,49	2,28	2,25		2,68	2,50	2,17	2,06	2,42		2,50	2,28
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,35		2,54	2,35	2,19		2,55	2,27	2,14		2,45	2,41	2,29	2,20	2,32		2,48	2,28
Olen välttänyt tai vähentänyt lentämistä ilmastoystistä.	2,35		2,26	2,34	2,46		2,38	2,27	2,34		2,27	2,25	2,44	2,41	2,58		1,96	2,56
Olen vähentänyt eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,31		2,54	2,30	2,13		2,53	2,20	2,10		2,46	2,31	2,27	2,27	2,35		2,38	2,27
Aion seuraavan 5 vuoden aikana siirtyä käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,30		2,47	2,31	2,14		2,41	2,25	2,21		2,40	2,31	2,27	2,17	2,54		2,36	2,27
Olen muuttanut elämäntapojani, kuten muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	2,27		2,43	2,25	2,16		2,39	2,18	2,16		2,30	2,27	2,22	2,26	2,58		2,31	2,24

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2), väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2023 (n=1043)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punkki- seutu (n=232)	Muu kau- punkki (n=568)	Maa- seutu (n=244)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=453)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=217)	Oma- koti- talossa (n=362)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=124)	Melko muka- vasti toi- meen (n=407)	Pärjää kun harkit- see (n=350)	Joutuu ajoi- tain tinki- mään (n=106)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=46)	LENTO- KONEEL- LA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkus- tanut (n=352)	Ei matkus- tanut (n=684)
(Omakotiasujat) Olen vaihtanut kotini lämmitysratkaisun aikaisempaa vähäpäästöisempään. (n=362)	2,27		2,72	2,21	2,26		0,00	0,00	2,27		2,30	2,22	2,29	2,16	2,82		2,29	2,26
Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastonmuutoksen kaikessa päätöksenteossa.	2,25		2,60	2,20	2,01		2,54	2,01	2,03		2,39	2,27	2,14	2,19	2,51		2,39	2,18
Olen siirtynyt käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,18		2,42	2,16	2,02		2,23	2,18	2,12		2,24	2,23	2,08	2,16	2,43		2,26	2,13
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestäväää liikummista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=778)	2,16		2,43	2,19	1,92		2,43	2,19	1,93		2,16	2,19	2,15	1,98	2,28		2,34	2,04
(Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestäväää liikummista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=778)	2,13		2,35	2,17	1,93		2,42	2,11	1,93		2,14	2,16	2,15	1,86	2,33		2,29	2,04
Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.	2,09		2,03	2,07	2,19		2,01	2,08	2,20		2,26	2,11	2,06	1,98	2,06		2,13	2,07
(Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun nykyistä vähäpäästöisempään. (n=362)	2,05		2,12	2,03	2,06		0,00	0,00	2,05		2,07	2,08	2,07	1,80	2,09		2,07	2,04
(Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasuauton. (n=778)	2,00		2,33	1,94	1,90		2,06	2,03	1,93		2,33	2,11	1,88	1,45	1,89		2,30	1,82
(Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=670)	1,86		1,87	1,86	1,85		1,80	1,98	0,00		2,02	1,89	1,81	1,86	1,66		1,89	1,84
(Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=670)	1,71		1,78	1,65	1,85		1,63	1,88	0,00		1,75	1,80	1,63	1,64	1,67		1,74	1,68
Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,65		1,65	1,68	1,60		1,70	1,70	1,56		1,81	1,63	1,61	1,58	1,86		1,77	1,58
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimpakyyti) (n=778)	1,49		1,71	1,48	1,36		1,76	1,43	1,34		1,53	1,49	1,53	1,33	1,46		1,58	1,44

Mitkä asiat estävät ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

Suomalaisten mielestä ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammin estävät eniten (suluissa asian tärkeysjärjestys 2019):

1. Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavien tuotteiden ja palvelujen kalleus (45 %). (2019 1.)
2. Se että poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleevalintansa (36 %). (2019 2.)
3. Suomalaisten haluttomuus muuttaa kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisemmäksi (34 %). (2019 6.)
4. Se, että ilmastonmuutoksen ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille (34 %). (2019 4.)

Vähiten arvioiden mukaan asiaa estää:

1. Se että päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa (17 %). (2019 2.)
2. Se että ilmastoystävällisen elämän mahdollistavien tuotteita tai palveluja ei olisi riittävästi tarjolla (17 %). (2019 4.)
3. Tiedon ja tutkimuksen riittävyys päästöjä vähentävistä ratkaisuista (19 %). (2019 1.)

Seuraavat väestöryhmät näkevät esteitä (useissa asioissa) muita enemmän: 15-29-vuotiaat, kerrostalossa asuvat, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat.

Sen sijaan esteitä nähdään muita vähemmän seuraavissa ryhmissä: Omakotitalossa asuvat, perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat.

Tutkimustiedon ja tutkimuksen riittämättömyyttä päästöjä vähentävistä ratkaisuista korostavat muita useammin yli 65-vuotiaat, omakotitalossa asuvat, kokoomusta kannattavat sekä myös ne, jotka joutuvat ajoittain tinkimään hankinnoistaan.

Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa?

Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa? (Voit valita useita.)

Total 2023 (n=1043)

Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa? Väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Sukupuoli		Ikä					Asuminen			Puoluekanta						
		Total 2023 (n=1043)	Nainen (n=521)	Mies (n=522)	15-29 v (n=205)	30-39 v (n=189)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=157)	Yli 65 v (n=251)	Kerros-talossa (n=453)	Rivi-, pari- tai erillis-talossa (n=217)	Oma-koti-talossa (n=362)	SDP (n=152)	PS (n=152)	KOK (n=185)	KESK (n=77)	VIHR (n=75)	VAS (n=63)
Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa? (Voit valita useita.)																		
Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita.	45	46	43	54	49	46	46	30	45	42	45	46	45	42	42	42	48	48
Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleenvalintansa.	36	36	35	36	33	33	37	39	40	35	31	46	16	29	36	66	60	32
Suomalaiset ovat haluttomia muuttamaan kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi.	34	35	34	39	33	37	33	30	41	32	28	41	16	36	18	63	58	32
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille.	34	35	34	36	31	36	36	33	30	33	40	34	27	27	36	40	37	38
Päättäjät pitävät muita kysymyksiä/asioita ilmastonmuutoksen torjuntaa tärkeämpinä.	26	29	23	35	29	23	22	23	33	24	19	33	11	25	20	44	48	24
Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastonmuutoksesta ei ole vielä riittävällä tasolla.	25	29	20	27	19	27	24	25	28	22	21	30	4	24	19	54	46	23
Tietoa ja tutkimusta päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi.	19	19	20	18	15	15	24	24	17	18	23	16	18	25	17	12	20	19
Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavia tuotteita tai palveluita ei ole riittävästi tarjolla.	17	17	17	22	17	14	20	16	15	19	19	15	10	16	27	17	22	20
Päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa.	17	19	16	23	14	15	16	19	24	11	13	24	6	14	14	41	32	16
Ei mikään	8	5	10	6	5	10	8	7	5	9	10	6	20	4	13	0	1	5
En osaa sanoa	13	14	11	10	14	9	13	16	14	14	10	8	13	11	6	9	9	22

Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa? Väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

%	Total	Asuinpaikka			Koulutus			Taloudellinen tilanne					Lentokoneella/12kk	
		Total 2023 (n=1043)	Pääkaupunki-seutu (n=232)	Muu kaupunki (n=568)	Maa-seutu (n=244)	Peruskoulutus (n=428)	Muu koulutus (n=387)	Aka-teeminen (n=225)	Tulee erin-omaisesti toimeen (n=124)	Melko mukavasti toimeen (n=407)	Pärjää kun harkitsee (n=350)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=106)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=46)	Kyllä matkus-tanut (n=352)
Mitkä asiat estävät mielestäsi ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämistä nykyistä nopeammalla aikataululla Suomessa? (Voit valita useita.)														
Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita.	45	40	46	46	47	45	40	31	43	48	54	49	49	43
Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleenvalintansa.	36	45	36	27	31	36	44	41	37	34	31	40	40	34
Suomalaiset ovat haluttomia muuttamaan kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi.	34	39	35	27	34	33	37	38	34	32	40	33	37	33
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille.	34	25	35	42	33	34	37	27	34	36	36	37	31	36
Päättäjät pitävät muita kysymyksiä/asioita ilmastonmuutoksen torjuntaa tärkeämpinä.	26	31	26	21	24	26	31	28	27	27	23	17	28	26
Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastonmuutoksesta ei ole vielä riittävällä tasolla.	25	27	24	24	24	25	26	24	26	22	28	26	28	23
Tietoa ja tutkimusta päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi.	19	19	19	21	20	19	17	16	17	20	29	15	20	19
Ilmastoystävällisen elämän mahdollistavia tuotteita tai palveluita ei ole riittävästi tarjolla.	17	18	16	19	18	15	19	16	18	15	21	24	16	18
Päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa.	17	24	17	13	15	17	21	19	19	14	14	33	20	16
Ei mikään	8	7	8	8	8	7	7	9	7	6	10	12	4	9
En osaa sanoa	13	15	11	13	15	11	9	12	12	14	12	4	12	12

Muutos 2015 → 2019 → 2023

Väittämättekstien poikkeavuudet 2023 vs 2019

2023	2019
ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET	
(*1) Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa.	(*1) Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle lähitulevaisuudessa.
ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITÄMÄT	
(*2) Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	(*2) Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.
(*3) Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät.	(*3) Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuut eivät saa ylittää niiden vuotuista kasvua, jotta hiilinielu ei pienene.
(*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	(*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään 40 % vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.
(*5) Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	(*5) Suomen pitäisi vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.
(*6) Suomen tulisi suunnata kehitysyhteistyötä enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	(*6) Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.
(*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta.	(*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta.
(*8) Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa.	(*8) Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin.
(*9) Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien kriisien vuoksi pakenevia turvapaikanhakijoita.	(*9) Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopakolaisia.
ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA	
(*10) Olen muuttanut elämäntapojani, kuten muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	(*10) Olen muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.
(*11) Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia.	(*11) Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haittaverojen kautta.
(*12) (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia sähköauton tai kaasuauton. (n=788)	(*12) (Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia vähäpäästöisen sähköauton tai kaasuauton. (n=743)

Keskeiset muutokset 2019 → 2023

Ilmastomuutos ja sen vaikutukset

Saman mielisyydessä ei ole tapahtunut kasvua missään asiassa. Selkeimmät vähenemiset vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire. (83%→72%)
- (*1) Ilmastomuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai läheisilleni lähitulevaisuudessa. (80%→53%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

Ilmastopolitiikkaan liittyvät mielipiteet

Saman mielisyydessä ei ole tapahtunut kasvua missään asiassa. Selkeimmät vähenemiset vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- (*2) Ilmastomuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla myös seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja. (70 % → 61 %)
- Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. (67 % → 50 %)
- Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa. (68 % → 59 %)
- Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin. (79 % → 70 %)
- (*3) Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät. (83 % → 71 %)
- (*4) EU on sitoutunut vähentämään päästöjään vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista. (59 % → 49 %)
- (*5) Suomen pitää joka tapauksessa vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät. (65 % → 58 %)
- (*7) Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajien verotusta korotetaan ja vastaavasti kevennetään muuta verotusta. (74 % → 60 %)
- (*8) Päästöiltään suurempien elintarvikkeiden, kuten lihan ja maitotuotteiden, verotusta tulisi nostaa. (48 % → 33 %)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

Keskeiset muutokset 2019 → 2023

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Saman mielisyydessä ei ole tapahtunut kasvua missään asiassa. Selkeimmät vähenemiset vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Selkeimmät muutokset saman mielisyydessä vuodesta 2019 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:
- Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastonmuutoksen kaikessa päätöksenteossa. (44 % → 32 %)
- Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin. (59 % → 43 %)
- Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta. (62 % → 74 %)
- (taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (30 % → 21 %)
- (*12) (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimppekyyti) (19 % → 11 %)
- (Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestävästä liikkumisesta kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (43 % → 35 %)
- (Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestävästä liikkumisesta kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (44 % → 36 %)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 7% -yksikön.

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, vuosivertailu 2015 → 2023

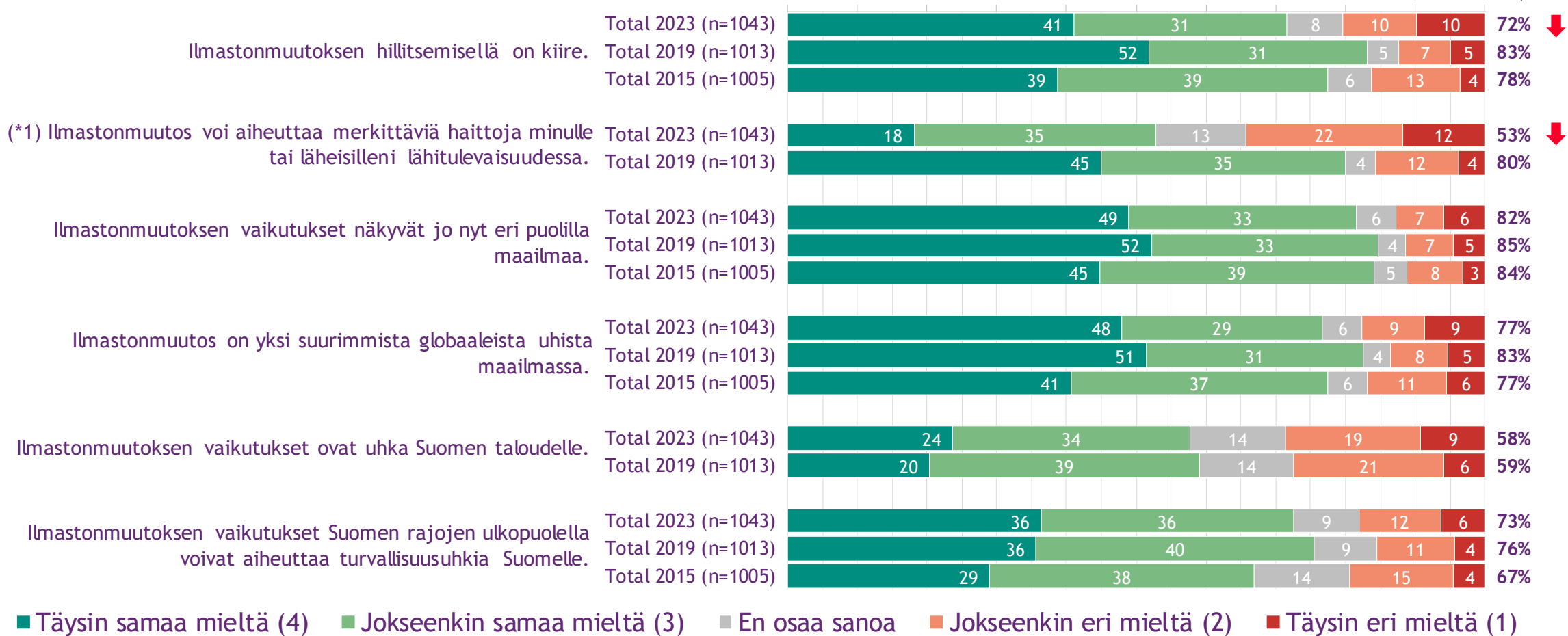
ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET

Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

Total 2023 (n=1043)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

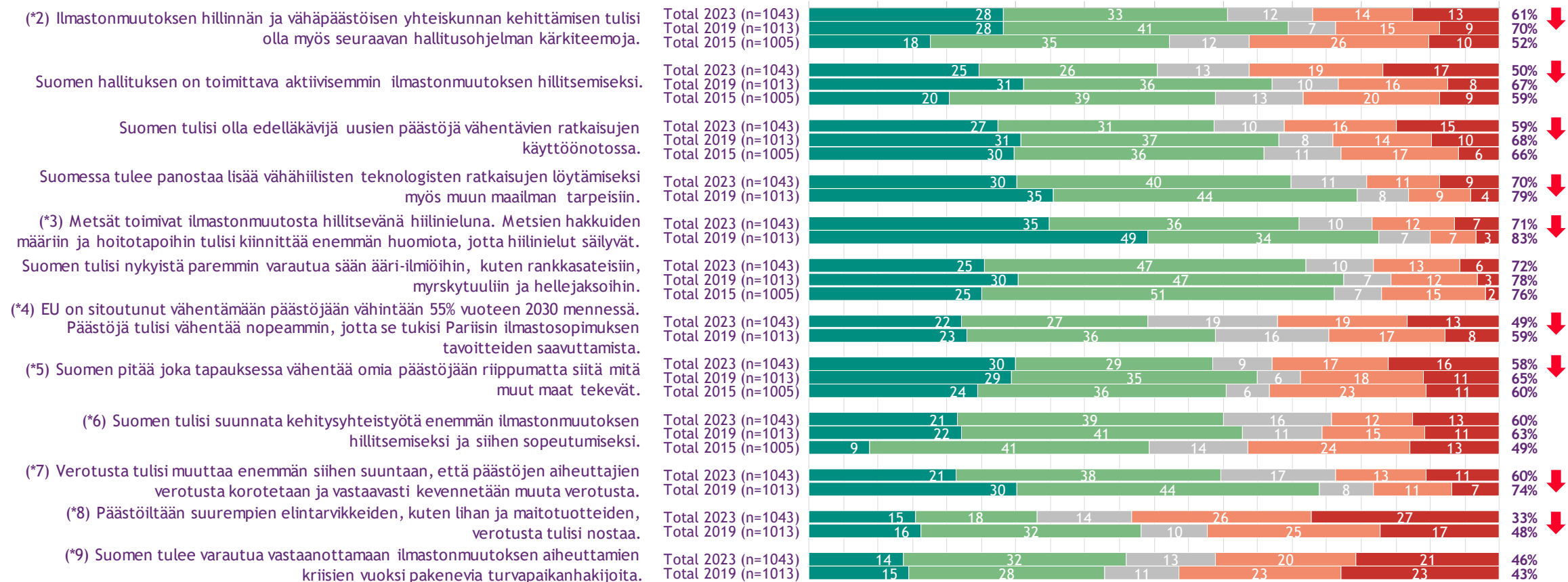
Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät, vuosivertailu

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2023 (n=1043)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta, vuosivertailu (1/2)

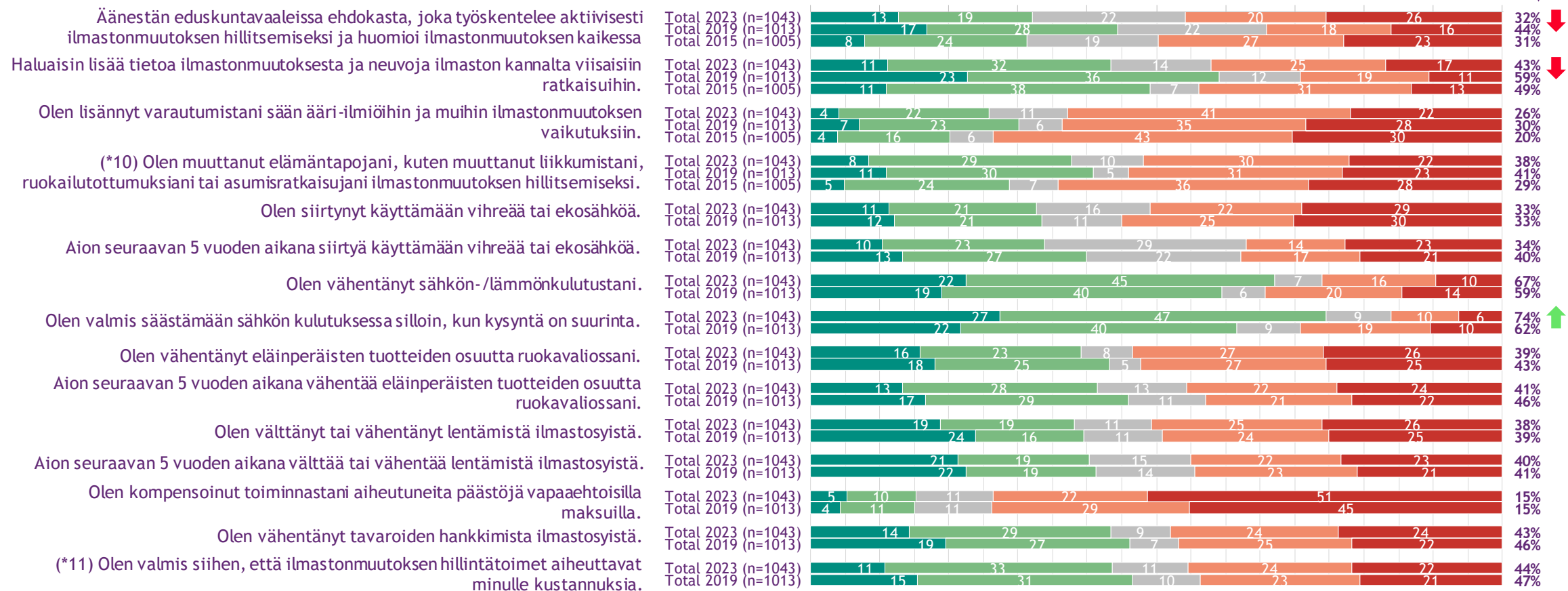
ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Kuvaa erittäin hyvin (4) tai Kuvaa melko hyvin (3)

Total 2023 (n=1043)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

■ Kuvaa erittäin hyvin (4) ■ Kuvaa melko hyvin (3) ■ En osaa sanoa ■ Kuvaa melko huonosti (2) ■ Kuvaa erittäin huonosti (1)

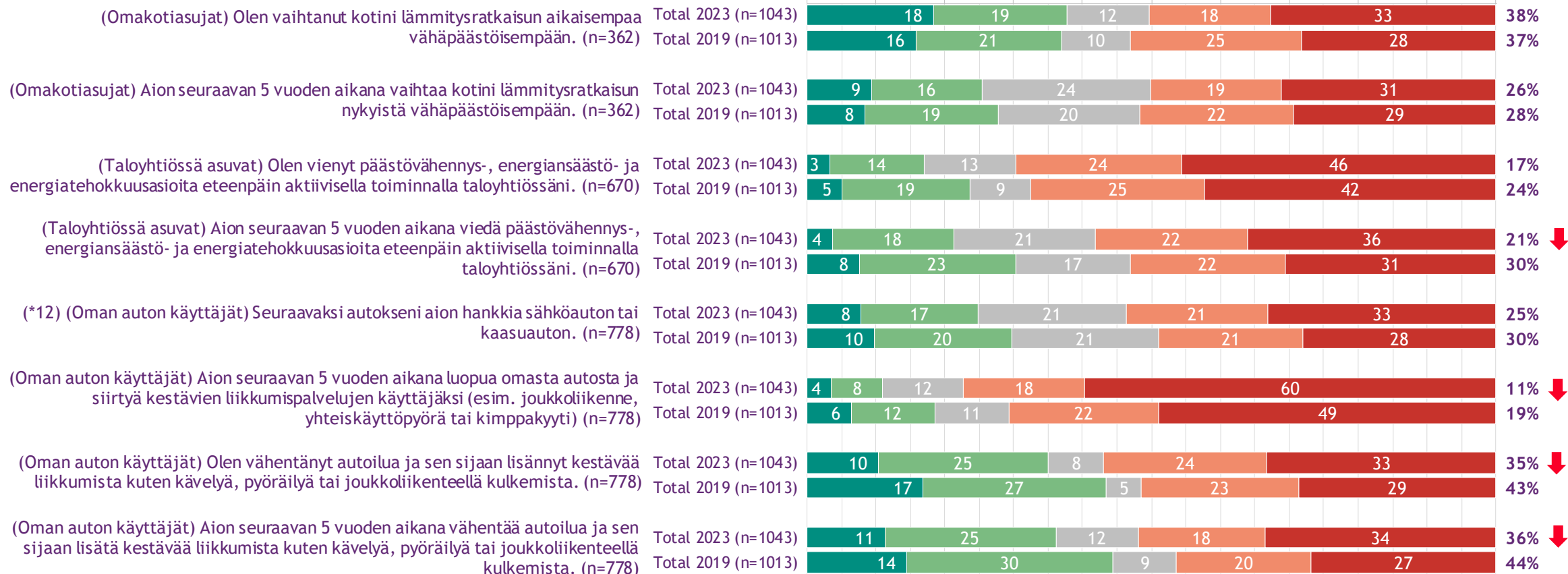
Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta, vuosivertailu (2/2)

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Kuvaa erittäin hyvin (4) tai
Kuvaa melko hyvin (3)

Total 2023 (n=1043)

■ Kuvaa erittäin hyvin (4) ■ Kuvaa melko hyvin (3) ■ En osaa sanoa ■ Kuvaa melko huonosti (2) ■ Kuvaa erittäin huonosti (1)

Tutkimuksen teettäjä, valtiohallinnon ilmastoviestinnän ohjausryhmä

S Y K E

Suomen ympäristökeskus

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

LUONNONVARAKESKUS

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kuntaliitto
Kommunförbundet

LVV
LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

SUOMEN AKATEMIA

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

ILMATIETEEN LAITOS

Ulkoministeriö

Utrikesministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

SITRA

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

BUSINESS
FINLAND

Tutkimuksen teettäjä, valtiohallinnon ilmastoviestinnän ohjausryhmä

Business Finland Oy

Demos ry

Ilmatieteen laitos

Liikenne- ja viestintäministeriö

Luonnonvarakeskus

Maa- ja metsätalousministeriö

Motiva Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sitra

Suomen Akatemia

Suomen Kuntaliitto ry

Suomen ympäristökeskus SYKE

Teknologian tutkimuskeskus VTT

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ulkoministeriö

Valtioneuvoston kanslia

Ympäristöministeriö